

Інформаційна довідка за підсумками моніторингових досліджень за напрямом» Педагогічна діяльність»

Відповідно до річного плану роботи ліцею, на виконання Закону України «Про освіту», наказу по ліцею №159 від 30.08.2024 «Про створення робочої групи та проведення самооцінювання за напрямом «Педагогічна діяльність» та з метою вивчення якості впровадження Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти проводилось самооцінювання освітньої діяльності закладу освіти за напрямом «Педагогічна діяльність».

Джерела інформації для формування висновків:

- 1.Спостереження за проведенням навчальних занять;
- 2.Анкетування учнів;
- 3.Анкетування батьків;
- 4.Анкетування педагогічних працівників;
5. Вивчення документації.

За підсумками роботи члени робочої групи підготували висновки та рекомендації — вони стали основним джерелом інформації для узагальнення та підлягали кількісному і якісному аналізу.

Інструментарій для дослідження (форми спостереження, анкети, форми вивчення документації) розроблений на підставі рекомендацій ДСЯО України, що даються у Абетці для директора.

Вимога 1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

1.1. Педагогічні працівники здійснюють планування своєї діяльності з урахуванням умов і специфіки роботи закладу, аналізують результативність планування

Педагогічні працівники Комунального закладу “Лука-Мелешківського ліцею Лука-Мелешківської сільської ради Вінницької області” планують свою діяльність, аналізують її результативність. Календарно-тематичні плани розробляються з урахуванням Державних стандартів загальної середньої освіти, навчальних програм предметів (курсів), освітньої програми закладу. Усі вчителі мають розроблені ними календарно-тематичні плани, що відповідають наскрізній освітній програмі закладу та очікуваним результатам навчально-пізнавальної діяльності учнів згідно навчальних програм предметів. Теми навчальних занять відповідають календарно-тематичному плануванню

Результати опитування та самооцінки педагогів показали, що вчителі здійснюють планування діяльності та аналізують її ефективність. Вони мають календарно-тематичні плани (КТП), котрі відповідають державним стандартам і навчальним програмам. Самоаналіз виявив, що 38% освітян створюють навчальні програми на основі модельних, а 53% вносять власні корективи до існуючих програм. При складанні КТП 93% вчителів

використовують рекомендації Міністерства освіти і науки України, 78% звертаються до фахових видань, 46% користуються інтернет-ресурсами, 45% співпрацюють з колегами, 40% спираються на власний досвід, а 19% запозичують практики у колег.

Педагогічні працівники здійснюють моніторинг виконання КТП і за необхідності вносять зміни: 52% коригують зміст чи послідовність тем відповідно до структури навчального року та потреб учнів, 41% адаптують матеріал залежно від підготовки класу, 21% розширюють тематику практичних і творчих робіт. Проте 8% вчителів не вважають за потрібне змінювати КТП.

1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, форми організації освітнього процесу, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти відповідно до освітньої програми

Спостереження за навчальним процесом засвідчило, що педагоги застосовують методики, спрямовані на формування ключових компетентностей. На 70% відвіданих занять розвивалися навички володіння державною мовою, безперервного навчання, інформаційно-комунікаційні, математичні, природничо-наукові, технічні, громадянські та соціальні компетентності. Підприємницька, фінансова, інноваційна та екологічна компетентності формувалися лише на третині уроків.

На 71% відвіданих занять учителі працювали над компетентностями, що виходять за межі однієї освітньої галузі, на 24% - обмежувалися однією галуззю, а на 5% - виключно предметними компетентностями.

Більшість педагогів використовували елементи особистісно-орієнтованого (92%) та розвивального навчання (89%), розвивали критичне мислення (87%), застосовували інформаційно-комунікаційні технології (85%), практикували педагогіку співробітництва (81%) та гуманну педагогіку (79%). На половині уроків використовувалися ігрові технології та інтегроване навчання. Лише на третині занять спостерігалися інтерактивні методи, парно-груповою робота та рівнева диференціація, а на 16% - проєктні технології. Переважали фронтальні форми роботи, хоча на різних етапах уроку 86% вчителів застосовували індивідуальний підхід, враховуючи потреби й можливості учнів, 38% організовували роботу в парах, а 28% - у групах.

Усі педагоги формують наскрізні вміння відповідно до вікових та індивідуальних особливостей учнів. Майже на всіх заняттях розвивалися навички висловлювання власної думки, логічної аргументації, критичного мислення, прийняття рішень та досягнення цілей. На 81% занять формувалися ініціативність, лідерські якості та відповідальність, на 60% - вміння оцінювати ризики та вирішувати проблеми. Більш ніж на половині уроків розвивалися навички управління емоціями та реагування на конфліктні ситуації.

1.3. Педагогічні працівники розробляють індивідуальні освітні траєкторії для здобувачів освіти, які цього потребують

За результатами самоаналізу вчителів встановлено, що педагоги беруть

участь у розробці індивідуальних освітніх траєкторій учнів, що розглядається на засіданнях педагогічної ради. Такі траєкторії розробляються для обдарованих дітей, учнів з особливими освітніми потребами та тих, хто навчається індивідуально.

Самоаналіз вчителів показав, що 70% пропонують завдання різної складності, 75% враховують темп і особливості учнів, більше половини проводять консультації для усунення прогалин у знаннях та підготовки до олімпіад, 41% проводять індивідуальні заняття на запит учнів, а 30% - відповідно до навчального плану.

Заклад забезпечує педагогічний супровід здібних і обдарованих учнів. Більшість учителів-предметників залучають таких учнів до дослідницьких і проєктних робіт, участі в олімпіадах та конкурсах різного рівня.

1.4. Педагогічні працівники у своїй діяльності забезпечують наскрізний процес виховання, який формує загальнолюдські цінності, патріотизм

Спостереження за заняттями показало, що більшість педагогів реалізують виховний потенціал уроків, пропонуючи завдання, що сприяють розвитку суспільних цінностей. На багатьох заняттях зміст матеріалу спрямовувався на формування патріотизму, поваги до державної мови, культури та законів, громадянської позиції, дисциплінованості й організованості. Вчителі добирали завдання, що розвивають етичні норми, соціальну емпатію, толерантність та інклюзивну культуру. На 79% занять пропонувалися завдання для формування цінностей справедливості, поваги до праці, екологічної свідомості. На 84% уроків розвивалися навички співпраці, комунікації та спільних дій. Варто підкреслити, що на 79% відвіданих занять забезпечувалася гігієна навчання - вчителі проводили вправи для збереження зору, постави, фізкультхвилинки, а для найменших - пальчикову гімнастику.

У Стратегії розвитку закладу передбачено створення системи психологічної підтримки дітей та розробки індивідуальних освітніх траєкторій розвитку здобувачів освіти. Зокрема, використовують вчителі диференційоване навчання (індивідуальний підхід відповідно до потреб учнів; до дітей, які зазнали значних освітніх втрат; у разі низького рівня успішності; за умови підвищеного інтересу і здібностей учня до навчального предмета; до учнів, які беруть участь у науково-дослідницькій, дослідно-експериментальній, науковій діяльності; організовується робота для канікулярного періоду тощо).

1.5. Педагогічні працівники створюють освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо), навчальні програми, освітні проєкти, технології, поширюють педагогічний досвід

Більше половини (63%) педагогів створюють власні освітні ресурси, серед яких: поширюють власний досвід на освітніх онлайн-платформах (34%), через виступи на семінарах, тренінгах (59%). Такі способи поширення педагогічного досвіду не обов'язкові, але вони є індикатором розвитку професійної майстерності. 85% педагогів поширюють власний досвід в

межах навчального закладу. На курсах підвищення кваліфікації майже всі учителі діляться родзинками досвіду.

37% педагогічних працівників використовують готові ресурси: програмно-методичне забезпечення навчальних занять. Окремі з них мають оприлюднені методичні розробки (навчально-методичні матеріали) на сайті “Всеосвіта”, “На урок”, у освітянських групах соціальних мереж.

У закладі панує загальна атмосфера поєднання вимогливого ставлення до рівня навчальних досягнень здобувачів освіти, дисципліни та поваги до особистості кожної дитини. Переважна більшість (85%) педагогічних працівників використовують зміст предмету (курсу) для формування суспільних цінностей, виховання патріотизму у здобувачів освіти в процесі їх навчання, виховання та розвитку.

1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі

Заклад освіти 100% забезпечений інтерактивними засобами навчання. Усі працівники опорного закладу забезпечені ноутбуками у кожному кабінеті є інтерактивний засіб. Проте ситуація у філії бажає бути кращою.

Майже всі педагоги застосовують інформаційно-комунікаційні технології, обладнання та засоби навчання. У 2024/2025 навчальному році заклад використовує електронний журнал і щоденник на платформі «Нові знання». Більшість учителів використовують друковані засоби, презентації, інтерактивні вправи, тести та відеоматеріали. На 70% відвіданих занять застосовувалося мультимедійне чи демонстраційне обладнання. Педагоги доцільно використовують екранні та звукові засоби, а на 65% занять практикувалося використання інтернету для пошуку навчальної інформації.

Педагогічні працівники загалом забезпечували ефективне планування діяльності та використовували сучасні освітні підходи в організації навчального процесу.

Інформаційно-комунікаційні технології використовуються вчителями на різних етапах педагогічної діяльності: при підготовці та проведенні навчального заняття, для зворотного зв'язку (медіаресурси), інформування учнів. Переважно педагоги застосовують у своїй роботі комп'ютерні презентації, ілюстрації для демонстрації й розуміння навчального матеріалу, навчальні відео. Частина вчителів використовує інтерактивні освітні платформи для виконання учнями завдань онлайн. Педагогічні працівники закладу освіти використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі для інтенсифікації роботи з документами; комунікації з учнями та батьками; створення наочності, дидактичних матеріалів в електронному вигляді; розроблення моніторингових робіт; використання електронних підручників в освітньому процесі; підвищення професійного рівня, обмін досвідом; отримання актуальної освітньої інформації.

Вимога 2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників

2.1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації у різних формах, у тому числі щодо методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами

Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності – основна умова професійного розвитку педагога. Освітня заклада дбають про професійне зростання і регулярне підвищення кваліфікації, що підтверджується копіями відповідних документів у їхніх особових справах.

Згідно з анкетуванням, працівники освіти обирають різноманітні шляхи вдосконалення педагогічної майстерності: 43% педагогів підвищують кваліфікацію щодо взаємодії з учнями з особливими освітніми потребами, 48% навчаються методичним аспектам викладання предметів чи інтегрованих курсів, 40% розвивають навички використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, 23% опановують методи психологічної підтримки учасників освітнього процесу, 40% вивчають питання створення безпечного освітнього середовища та психологічні особливості роботи з різновіковими категоріями здобувачів освіти, 24% удосконалюють форми організації навчального процесу, і лише 7% проходять практичний курс української мови. Основними майданчиками для підвищення кваліфікації виступають комунальний заклад вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти» та онлайн-платформи ТОВ «Edera» і Prometheus. Аналіз документації підтверджує, що питання визнання результатів підвищення кваліфікації регулярно розглядалися на педагогічних радах. Більшість педагогічних працівників додатково вдосконалювали свій професійний рівень через участь в онлайн-курсах, вебінарах, методичних семінарах, конференціях, тренінгах та майстер-класах.

Результати підвищення кваліфікації суб'єктів підвищення кваліфікації, що працюють за видом діяльності, який не підлягає ліцензуванню, визнаються рішенням педагогічної ради закладу. Короткострокове підвищення кваліфікації забезпечується шляхом участі педагогів у методичних заходах відповідно до плану роботи закладу освіти. Педагог після завершення підвищення кваліфікації звітує на засіданні педагогічної ради закладу про результати проходження підвищення кваліфікації, педагогічна рада своєю ухвалою визнає результати. Важливо, щоб процес професійного зростання вчителя був безперервним системним процесом, що включає участь у роботі творчих груп, обмін досвідом, розробку систем навчальних занять, публікації в різних джерелах, самоосвіту тощо. Ці складові учительського портфоліо є індикаторами професійного зростання. Кваліфікаційний рівень педагогів підтверджується проходженням чергової атестації.

В межах методичної роботи опорного закладу проводяться навчальні семінари, обмін досвідом учителів, що атестуються, практикуються взаємовідвідування уроків, проведення майстер-класів як для учителів закладу, так і вчителів громади. .

2.2. Педагогічні працівники беруть участь у дослідно-експериментальній роботі, в інноваційних освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти.

Вивчення документації та інтерв'ю з керівним складом закладу демонструє, що вчителі запроваджують інноваційні підходи, ініціюють та втілюють освітні проекти. В анкетуванні 58% педагогів відзначили свою участь у проєктній діяльності, а 70% підтвердили отримання підтримки від керівництва закладу в реалізації ініційованих проєктів.

Педагогічні працівники закладу також залучені до експертної діяльності. Двоє вчителів виступали освітніми експертами під час інституційного аудиту. Навчання з підготовки освітніх експертів для оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації пройшли чотири педагоги – два учителі початкових класів, вчитель математики та вчитель української мови.

Вимога 3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти

3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства та особистісно орієнтованого навчання

Педагогічні працівники здебільшого працюють за принципами педагогіки партнерства, що підтверджується результатами опитування учнів.

Згідно з анкетуванням, 41% здобувачів освіти вказали, що всі педагогічні працівники прислуховуються до їхньої думки та беруть її до уваги під час навчальних занять, а 47% зазначили, що це характерно для окремих викладачів.

Спостереження за навчальним процесом виявили, що вчителі впроваджують особистісно-орієнтований підхід і розвивають партнерські стосунки з учнями. Усі педагоги демонструють доброзичливість і позитивне ставлення до учнів, сприяють відкритому та щирому спілкуванню між здобувачами освіти, проявляють справедливість і повагу до особистості, враховують цілі, запити та інтереси учнів. Більшість викладачів заохочують учнів використовувати власний життєвий досвід і шукати різноманітні варіанти рішень, уважно слухають і сприймають думки та погляди учнів, стимулюють розвиток лідерства, свободи та прагнення до самореалізації. Вони ставляться до учнів як до рівноправних учасників освітнього процесу, розвивають вміння слухати й поважати думку інших, заохочують активну взаємодію на засадах взаємоповаги.

3.2. Педагоги співпрацюють з батьками з питань удосконалення освітньої діяльності учнів та закладу, забезпечують постійний зворотній зв'язок

Педагогічні працівники закладу тісно співпрацюють із батьками. Вони інформують їх про важливі аспекти освітнього процесу через доступні канали комунікації, інформують про критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.

Аналіз документації, самооцінка педагогічної діяльності вчителями, а також анкетування батьків і педагогів показали, що в закладі встановлено ефективну співпрацю між педагогічними працівниками та батьками учнів

щодо організації освітнього процесу і забезпечено постійний зворотний зв'язок. Річний план роботи навчального закладу включає заходи, спрямовані на взаємодію між педагогами та батьками: батьківські збори, консультації, позаурочні активності за участю батьків. Під час опитування 63% батьків відповіли, що завжди отримують зворотний зв'язок від педагогів, 24% – у більшості випадків, а 3% респондентів зазначили, що ніколи. Серед каналів отримання інформації про діяльність закладу освіти батьки найчастіше вказували: батьківські збори – 87%, спілкування з класним керівником – 76%, комунікацію через спільноти в соціальних мережах Viber, Telegram – 63%, телефонні розмови – 46%, та вебсайт закладу – 29%. Ця інформація підтверджується педагогічними працівниками за результатами аналізу їхньої педагогічної діяльності. Вчителі також зазначають, що 83% надають перевагу індивідуальному спілкуванню з батьками, використовуючи різні канали зв'язку: телефонний – 87%, сервіси відеоконференцій – 35%.

3.3. У школі існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці педагогічних працівників

Підвищенню якості освітньої діяльності у закладі сприяє співпраця між педагогічними працівниками. Це спільне планування роботи, розв'язання науково-методичних проблем, взаємовідвідування навчальних занять, наставництво, реалізація спільних проектів, творчі групи, індивідуальні консультації, педагогічні читання.

У навчальному закладі організовано професійну співпрацю, методичну взаємодію та підтримку. Аналіз документації та інтерв'ю з заступниками керівника показали, що в закладі функціонує методична рада та методичні спільноти вчителів. Завідувачі філій та заступники директора підкреслюють, що педагоги надають методичну підтримку колегам під час взаємовідвідування уроків, досвідчені фахівці проводять індивідуальні консультації для колег, відбувається обмін досвідом у професійних спільнотах педагогів Лука-Мелешківської громади, а 82% педагогічних працівників підтвердили в анкетуванні, що в закладі створені всі умови для співпраці. Лише 5% відповіли, що співпраця з колегами практично відсутня.

У закладі освіти загалом налагоджена ефективна співпраця зі здобувачами освіти, їхніми батьками та педагогічними працівниками.

Вимога 4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності

4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності, у тому числі під час оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

4.2. Педагогічні працівники забезпечують дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, у тому числі через систему оцінювання

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього

процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Педагогічні працівники дотримуються норм академічної доброчесності в освітній діяльності. З цією метою всі педагоги якісно, вчасно та результативно виконують свої функціональні обов'язки; завжди вказують посилання на використані джерела; творчо, креативно підходять до розв'язання педагогічних завдань; відповідно до вимог законодавства підвищують свою кваліфікацію; виховують в учнів необхідність дотримуватись принципів академічної доброчесності власним прикладом; у навчальній та виховній роботі всі педагоги дотримуються норм Конституції України та норм чинного законодавства України в сфері освіти, норм законодавства України про авторське право і суміжні права.

У навчальному закладі розроблено, схвалено педагогічною радою та опубліковано на офіційному сайті ліцею Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу. Спостереження за проведенням уроків продемонстрували, що більша частина педагогічного складу постійно дотримується принципів академічної доброчесності: на 37% навчальних занять учителі зазначали посилання на використані джерела інформації, ідеї, розробки, твердження чи відомості; на 64% уроків – пропонували завдання, які унеможливають списування, а на 88% – підкреслювали важливість самостійного виконання завдань. Цю інформацію підтверджують відповіді педагогів у анкетуванні, де 79% вказали, що для дотримання академічної доброчесності зазначають джерела інформації; 51% – розробляють індивідуальні завдання та пропонують різноманітні варіанти для запобігання списуванню. 46% опитаних відзначили, що підвищують кваліфікацію з відповідної тематики, а 45% – проводять бесіди з учнями та їхніми батьками. За результатами анкетування здобувачів освіти, 67% підтвердили, що з ними проводяться заходи щодо дотримання академічної доброчесності (наголошується на неприпустимості списування та плагіату, необхідності вказувати джерела використаної інформації), 17% учнів зазначили, що такі заходи проводяться лише на початку навчального року, а ще 17% респондентів відповіли, що подібні заходи не проводяться взагалі або вони не розуміють, про що йдеться.

За результатами анкетування здобувачів освіти, 67% підтвердили, що з ними проводяться заходи щодо дотримання академічної доброчесності (наголошується на неприпустимості списування та плагіату, необхідності вказувати джерела використаної інформації), 17% учнів зазначили, що такі заходи проводяться лише на початку навчального року, а ще 17% респондентів відповіли, що подібні заходи не проводяться взагалі або вони не розуміють, про що йдеться.

Таким чином, педагогічні працівники закладу здебільшого дотримуються принципів академічної доброчесності під час навчальних занять, інформують учнів про необхідність дотримання основних засад і принципів академічної доброчесності та заохочують здобувачів освіти діяти відповідно до цих принципів. Проте, педагоги закладу недостатньо

акцентують увагу на важливості зазначення джерел інформації при використанні ідей, розробок, тверджень і відомостей, що знижує мотивацію учнів дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
3.1.	Достатній
3.2.	Достатній
3.3.	Достатній
3.4.	Вимагає покращення
За напрямом 3.: Достатній	